

6

Consumer Financial Services en Versnellen Kapitaalmarktunie

Aan de orde is het **VSO Actieplan "Consumer Financial Services" en het verslag "Versnellen Kapitaalmarktunie" van de Europese Commissie (22112, nr. 2368)**.

De voorzitter:

Aan de orde is het VSO Actieplan "Consumer Financial Services" en het verslag "Versnellen Kapitaalmarktunie" van de Europese Commissie (22112, nr. 2368).

Ik heet de minister van Financiën van harte welkom en geef mevrouw Leijten als eerste spreker het woord namens de SP. Zij is ook de enige spreker, zie ik.

Mevrouw Leijten (SP):

Voorzitter. We hebben een schriftelijk overleg gevoerd over een zeer technisch onderwerp. Ik wil daar toch twee moties over indienen. Ik heb wat inleidende woorden om, hopelijk, duidelijk te maken waar het over gaat, maar helaas, het is een onderwerp met veel jargon.

Omdat de Europese banken onvoldoende investeren in het midden- en kleinbedrijf, worden er andere financieringsvormen gezocht en om te zorgen voor een Europese markt waarin die financieringen kunnen worden vormgegeven, wordt er gesproken over de kapitaalmarktunie. Onderdeel daarvan is dat het mogelijk gemaakt wordt dat schulden opgeknipt, herverpakt en verhandeld worden. Daarbij gaat het niet alleen om schulden van het mkb, die uitgegeven zijn aan het mkb, maar ook om andere schulden. Dit wordt securitisatie genoemd. Los van het feit dat de SP niet overtuigd is van de noodzaak hiertoe, maakt zij zich wel zorgen nu dit onderwerp versneld wordt in Europa. Daarom wil ik twee moties voorleggen aan de Kamer.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de invoering van een kapitaalmarktunie wordt versneld met als argument dat het goed zou zijn voor het midden- en kleinbedrijf;

van mening dat onvoldoende duidelijk is hoe het opknippen, herverpakken en verhandelen van schulden van het midden- en kleinbedrijf helpt om meer investeringen te krijgen;

verzoekt de regering een impactanalyse van de vorming van de kapitaalmarktunie te (laten) maken voor het midden- en kleinbedrijf,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door het lid Leijten. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 2401 (22112).

Minister, ik zie dat u ook mee wilt doen met het ondersteunen van de indiening van deze motie, maar dat mag niet.

Mevrouw Leijten (SP):

Dan dien ik mijn tweede motie in.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de invoering van een kapitaalmarktunie wordt versneld met als argument dat het goed zou zijn voor het midden- en kleinbedrijf;

overwegende dat het mechanisme van opknippen, herverpakken en verhandelen van giftige leningen aan de wieg stond van de kredietcrisis in 2007;

van mening dat niet de wensen van de financiële sector leidend zouden moeten zijn in het maken van Europees beleid via de kapitaalmarktunie, maar juist het belang van de samenleving en het risico dat zij loopt door de handel in foute financiële producten;

verzoekt de regering om niet in te stemmen met versnelling van de kapitaalmarktunie, zolang onvoldoende duidelijk is welke risico's securitisaties hebben,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door het lid Leijten. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 2402 (22112).

Dank u wel. We wachten even tot de moties zijn gekopieerd en rondgedeeld.

Het woord is aan de minister.

Minister Dijsselbloem:

Dank u wel, voorzitter, en dank aan mevrouw Leijten voor haar inbreng. Het toont haar vakvrouwship als Kamerlid aan dat zij deze voorstellen op deze manier, in een VSO, wil afronden. Waarom zeg ik dat? Dit is een belangrijk onderwerp. Ja, het is technisch, en dus kun je denken "laat maar", maar zij heeft ook gelijk dat bij de start van de financiële crisis met name in de Verenigde Staten een ongezonde vorm van securitisaties heeft bijgedragen aan de hypotheekcrisis en later de financiële crisis. Overigens was dat in Europa echt anders. Bij securitisaties in Europa zijn niet dezelfde verliezen geleden. Dat is echt een groot verschil.

Securitisatie houdt in: het bundelen van leningen die dan inderdaad kunnen worden verkocht aan andere financiële partijen, die deze leningen gaan uitwinnen, gaan exploite-

ren. Dat gezegd hebbend, moeten we begrijpen dat wat we hier nu juist doen, is ervoor zorgen dat er veel beter zicht is op die risico's. Wat zijn het dan voor leningen, wat zitten er voor risico's aan? We zorgen dat de verkopende partij een deel van het risico blijft dragen. Ook dat is een belangrijke waarborg om te voorkomen dat er slechte spullen worden verkocht of er een valse voorstelling van risico wordt gegeven.

De nieuwe wetgeving regelt verder dat een deel van het nieuwe Baselse raamwerk voor kapitaaleisen wordt geïmplementeerd, waarmee dus de kapitaaleisen aan financiële instellingen, bijvoorbeeld aan banken die in securitisaties investeren, gemiddeld hoger worden. Er wordt voorts een onderscheid gemaakt tussen complexe securitisaties enerzijds en meer eenvoudige transparante of gestandaardiseerde securitisaties anderzijds. Daar worden dus ook verschillende eisen aan gesteld. Dit draagt dus allemaal bij aan een beter inzicht in die risico's. Securitatie op zichzelf is niet het probleem, maar het is een probleem als daarin risico's niet worden onderkend, worden verstopt, worden vermengd, vervuild et cetera. Je moet het dus transparant maken, zodat risico's ook kunnen worden geprijsd en worden gedragen daar waar ze kunnen worden gedragen. Dat is precies wat deze wetgeving doet.

Met die argumenten ontraad ik beide moties. De eerste motie, de motie op stuk nr. 2401, verzoekt om een impactanalyse van de vorming van de kapitaalmarktunie voor het midden- en kleinbedrijf. Het midden- en kleinbedrijf heeft hier natuurlijk op twee manieren mee te maken. Ten eerste, het kan gaan om leningen aan het midden- en kleinbedrijf. Maar of die leningen worden verstrekt door de ene of door de andere financiële instelling, is op zichzelf niet relevant. Het verandert ook niets aan de positie van degene die de lening heeft genomen. Sterker nog, het kan de leningenverstrekking aan het midden- en kleinbedrijf bevorderen als de kapitaalmarkt goed werkt.

Daarmee kom ik op de tweede manier waarop het midden- en kleinbedrijf voordeel heeft van de kapitaalmarktunie. Het Nederlandse mkb — maar dat geldt eigenlijk voor bedrijven in heel Europa — is zeer afhankelijk van bancaire financiering, van leningen van een bank. En we hebben tijdens de crisis gezien hoe kwetsbaar dat is. Het is dus belangrijk dat die kapitaalmarktunie ook leidt tot een differentiatie, tot meer verschillende aanbieders van financiële producten en leningen voor het mkb. Ik denk dus dat de kapitaalmarktunie goed is voor het mkb. Ik denk dat de securitisatievoorstellen echt een grote verbetering zijn ten opzichte van de precisisjaren.

De motie op stuk nr. 2402 verzoekt de regering om expliciet niet in te stemmen met een versnelling van de kapitaalmarktunie zolang onvoldoende duidelijk is welke risico's securitisaties hebben. We hebben die risico's uiteraard geschetst in de correspondentie met de Kamer en ik heb het hier ook nog een keer aangegeven. De financiering van leningen gaat gepaard met risico. Dat is het punt helemaal niet. Securitatie is op zichzelf ook geen probleem. Wat we juist doen, is ervoor zorgen dat de risico's transparant zijn en dat ze worden geprijsd en gedragen door degenen die ze kunnen dragen. Dat doen de voorstellen. Daarom zou ik de motie willen ontraden.

De voorzitter:

Dank u wel. Daarmee zijn we aan het eind gekomen van dit VSO.

De beraadslaging wordt gesloten.

De voorzitter:

Over de ingediende moties zullen we in de week van 24 oktober stemmen.

Minister, het voelt heel raar, want dit is waarschijnlijk uw laatste debat. Maar we gaan geen afscheid nemen. Dat doen we later. Dank u wel.

De vergadering wordt van 12.56 uur tot 13.00 uur geschorst.